

Korrakaitseaduse § 44 täiendamise seaduse eelnõu koostõlastustabel

Asutus	Märkused/ettepanekud	Siseministeeriumi selgitus/seisukoht
Justiits- ja Digiministeerium	<p>Siseministeerium on saanud Justiits- ja Digiministeeriumile koostõlastamiseks korrakaitseaduse (KorS) muutmise seaduse eelnõu. Justiits- ja Digiministeerium koostõlastab eelnõu järgmiste märkustega arvestamisel.</p> <ol style="list-style-type: none"> Eelnõu § 1 p-ga 2 muudetakse KorS § 44 lg-t 5 ning nähakse viibimiskeelu kestuseks ette kehtivast seadusest tuleneva 12 tunni asemel 72 tundi. Leiame, et sedavõrd oluline kestuse pikendamine ei ole põhjendatud. Seletuskirja kohaselt on kestuse pikendamine vajalik selleks, et tagada vägivalda ohvrile piisav aeg oma õigusi kaitsta. Juhime tähelepanu, et mitmed kesksed ja esmalt kasutatavad teenused (nt ohvriabi, naiste tugikeskused) on perevägivalda ohvrile tagatud ööpäevaringselt. Kuna perevägivalda olukordades piirab viibimiskeelu kehtestamine enamasti teise perekonnaliikme õigust oma kodus viibida, peab viibimiskeelu kestuse määramisel arvestama ka teise poole õigustega, seda eriti olukorras, kus ei ole olnud piisavalt alust süüteomenetluse alustamiseks. Teeme ettepaneku sätestada seaduses viibimiskeelu maksimaalseks kestuseks kuni 24 tundi, kuna ohutaseme alandamine ning kohaldamise otsustajate ringi laiendamine võimaldavad politseil reageerida perevägivaldaohuga juhtumitele senisest kiiremini, mistõttu on 	<p>Mittearvestatud. Siseministeerium on teadlik, et 24/7 on kättesaadav ohvriabi kriisitelefoni 116 006 ja palunabi.ee veebileht, kuid perevägivalda juhtumites võib oht jätkuda ka pärast politsei sekkumist. 12-tunnine viibimiskeeld ei ole igal juhtumil piisav, et ohver jõuaks tagada enda turvalisuse, näiteks leida ajutine elukoht, tugiteenused, õigusabi. Uuringud ja praktika näitavad, et vägivaldne partner võib pärast politseiga kokkupuudet muutuda veelgi agressiivsemaks. Pikem keeld aitab vältida „kättemaksu“ ja madalam ohu aste</p>

	<p>viibimiskeelu pikendamine 12 tunnilt 24 tunnile meie hinnangul piisav ja põhjendatud meede. Olukorras, kus keegi juba on teise suhtes vägivalda tarvitanud, tuleb kriminaalmenetluse seadustiku kohaselt alustada kriminaalmenetlust ning sellisel juhul kasutada juba kriminaalmenetluslikke vahendeid (nt kahtlustatava kinnipidamine kuni 48 tunniks või ajutine lähenemiskeeld, mida saab kohaldada ka prokurör). Olukorras, kus esinevad kuriteo tunnused, tuleb riigil alustada kriminaalmenetlust ja reageerida esmajoonel just kriminaalmenetluslike vahenditega, mitte riikliku järelevalve meetmetega (vt RKHKm 3- 23-2858/48 p 17.3)</p> <p>2. Eelnõuga soovitakse muuta ka viibimiskeelu kohaldamise otsustajate ringi. Kui kehtiva õiguse kohaselt saab pikema kui 12 tunnise viibimiskeelu kehtestada üksnes prefekti või muu korrakaitseorgani juhi loal, siis eelnõuga soovitakse otsustajate ringi laiendada nähes ette, et prefekt võib volitada vajalikku luba andma ka muu ametiisiku. Justiits- ja Digiministeerium ei ole põhimõtteliselt vastu otsustajate ringi laiendamisele, kuid teeme ettepaneku tagada politsei ja muude korrakaitseorganite võrdsus. Kui otsustajate ringi laiendada, tuleks selline võimalus ette näha lisaks politseile ka muude korrakaitseorganite jaoks. Samas juhime tähelepanu, et nn teise astme otsustajate ringi loomine peab tagama sama otsustuskvaliteedi, mida võib eeldada juhi otsuselt. Pikema kestusega viibimiskeelu kehtestamisel peab loa andja kaaluma põhjalikult keelu kehtestamise vajalikkust ja kestuse proportsionaalsust, arvestades ka muude seotud isikute õiguste ja vabadustega. Juhime ka tähelepanu eelnõuga välja pakutud sätte sõnastuse ebaselgusele. Eelnõuga soovitakse lisada erinorm perevägivalda ohvrite õiguste kaitseks – § 44 lõike 5 viimane lause. Erinormi puhul tuleb lähtuda just erinormis toodust ja mitte kohaldada üldnormi. Seega peab eelnõu kohaselt perevägivalda ohvrite õiguste kaitseks kehtestama viibimiskeelu</p>	<p>võib aidata ennetada uut ja veel raskemat vägivalla juhtumit.</p> <p>Antud selgitus. Eelnõu muudetud nii, et see keskendub ainult politsei õigustele ja kohustustele viibimiskeeldu kohaldada perevägivalda juhtumites. KorS-is tehakse järgmised muudatused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • politseil võimaldatakse rakendada viibimiskeeldu olulise ja kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks OAS-i tähenduses perevägivalda ohvri õiguste kaitseks; • politseile antakse õigus rakendada viibimiskeeldu kuni 72 tundi OAS-i tähenduses perevägivalda ohvri õiguste kaitseks;
--	--	---

	<p>koheselt prefekt või tema volitatud ametiisik ise, seda ei saa enam teha näiteks väljakutsele reageeriv politseiametnik (nagu üldnorm seda lubaks). Veelgi enam – erinormi sõnastuse kohaselt teeb otsuse prefekt või tema volitatud ametiisik ise, mitte ei tee otsust politseiametnik prefekti loal nagu on sätestatud üldnormis (§ 44 lg 5 esimene ja teine lause). Selline lähenemine muudab viibimiskeelu kehtestamise menetluse pigem kohmakaks ja aeganõudvaks, mis ei ole ilmselt eelnõu koostajate eesmärgiga kooskõlas. Seega palume eelnõu § 1 p 2 sätte sõnastust täpsustada tagades vajaliku selguse, milline ametnik millist otsust teha saab. Rõhutame, et viibimiskeelu kestuse määramisel tuleb kaaluda ka teise poole õiguste kaitset seda enam, et perevägivalla juhtumid ei pruugi alati olla üheselt selged.</p> <p>3. Eelnõuga soovitakse alandada ka viibimiskeelu kehtestamise ohutaset. Kui kehtiv KorS § 44 lg 1 p 3 võimaldab viibimiskeelu kehtestada kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks, siis eelnõuga soovitakse ohu taset alandada olulise ohuga. Ohutaseme alandamine peab olema kaalutletud otsus. Eelnõu seletuskirjas ei ole meie hinnangul siiski piisavalt selgesti ja veenvalt põhjendatud, miks ei ole kehtiva õigusega tagatud viibimiskeelu kehtestamise alused piisavad. Kui ohutaseme alandamine on vajalik ja põhjendatud, toetame lahendust, kus ohu taset alandatakse vaid perevägivalla ohvrite õiguste kaitseks. Palume seletuskirja täiendada veenvate selgituste ja põhjendustega ohutaseme alandamise vajaduse kohta. Kui argumendid on piisavad, oleme nõus ohutaseme alandamisega, kuid seda vaid perevägivalla juhtumite korral.</p> <p>4. Eelnõu puudutab kitsalt viibimiskeelu sätet, kuid seletuskirja seitsmendal punktis mainitakse ka vajadust uue andmekogu süsteemi järele, mille kaudu saaksid kaasatud asutused omavahel reaalses andmeid vahetada. Lisatud on, et tuleviku perspektiiv on sellised tehnilised lahendused luua. Andmekogus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • perevägivalla juhtumite korral on viibimiskeelu protokollimine kohustuslik. <p>Arvestatud. Ohutaseme alandamine on tehtud kitsamalt perevägivalla kontekstis ning seletuskirjas selgitatud, miks on see selliste juhtumite puhul vajalik.</p> <p>Seletuskirja on täpsustatud ning info teadmiseks võetud.</p>
--	---	---

	<p>isikuandmete töötlemist puudutavas osas juhime juba ennetavalt tähelepanu, et igasugust isikuandmete kogumist, säilitamist, kasutamist ja avalikustamist käsitatakse eraelu puutumatuse (Eesti Vabariigi põhiseaduse (PS) § 26) riivena. PS § 11 kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas põhiseadusega. See tähendab, et niisugune piirang peab olema kooskõlas ka PS § 3 esimese lausega, mille kohaselt teostatakse riigivõimu üksnes põhiseaduse ja sellega kooskõlas olevate seaduste alusel. Sättes väljendatud üldise seadusereservatsiooni põhimõtte järgi peab põhiõigusi puudutavates küsimustes kõik olulised otsused langetama seadusandja. Riigikogu võib täidesaatvat võimu volitada reguleerima üksnes vähem intensiivseid põhiõiguste piiranguid ning sealjuures peab seaduses sisalduv volitusnorm olema täpne, selge ja vastavuses piirangu intensiivsusega. Isikuandmete töötlemist puudutavas osas tähendab see, et töötlemise eesmärgid peavad olema sätestatud seaduses ning andmekogu pidamist reguleerivas määruses (st andmekogu põhimääruses) võib neid eesmäärke üksnes seadusega antud volituse piirides täpsustada. Eelkõige peab seaduse tasandil määratlema isikuandmete töötlemise olukorrad ja eesmärgid, töödeldavate isikuandmete koosseisu vähemalt isikuandmete kategooriate täpsusega (viimast võib seaduse volitusnormi alusel määrusega täpsustada) ning töödeldavate isikuandmete säilitamise tähtajad. Igasugune isikuandmete töötlemine peab vastama andmetöötamise põhimõtetele vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 5 sätestatule.</p> <p>5. Seletuskirja punktis 7 on märgitud: "Samuti tuleb luua digiprotsess, mis võimaldab rikkumise tuvastamisel määrata sunniraha elektrooniliselt, ja andmekogu süsteem, mille kaudu saavad kaasatud asutused omavahel reaalselt vahetada. Tuleviku perspektiiv on sellised tehnilised lahendused luua, kuid nende kulu võib küündida kuni miljoni euroni. Vaatamata</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>
--	---	----------------------------------

		<p>piiratud tehnilistele lahendustele on võimalik siiski juba praegu olemasolevate lahenduste ja vahenditega vajalik töö ära korraldada.". Kindlasti tuleb uue andmekogu loomisele eelistada uue protsessi lisamist olemasolevasse ja kasutuses olevasse infosüsteemi. Teise võimalusena kaaluda mõne teise asutuse (menetlus)infosüsteemi kasutamist.</p> <p>6. Seletuskirja leheküljel 18 on märgitud: "Viibimiskeelu puhul on tegemist haldusaktiga, mida on võimalik vaidlustada. Seega tuleb arvestada võimalike vaidlustamistega. Esialgu lahendab neid küll PPA, kuid rahuldamata jäänud kaebuse korral pööratakse sageli ka kohtusse." Ei ole välja toodud, kui sageli kohus peab neid lahendama. Mõju kohtutele on ebaselge. 2024. aastal on 293 korda viibimiskeeldu kohaldatud – peaks ka tooma välja, kui palju nendest on edasi kaevatud, et hinnata mõju kohtu töökoormusele.</p> <p>7. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisas esitatud seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste märkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.</p> <p>Vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiits- ja Digiministeeriumile täiendavaks kooskõlastamiseks pärast praegusel kooskõlastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale.</p>	<p>Teadmiseks võetud. Siseministeeriumil puuduvad andmed, kui palju on viibimiskeelu kohaldamist edasi kaevatud.</p> <p>Arvestatud.</p>
Haridus- Teadusministeerium	ja	<p>Eelnõu § 1 punktiga 1 laiendatakse korrakaitseaduse (KorS) § 44 lõike 1 punkti 3 muutmisega viibimiskeelu rakendamise alust, võimaldades seda kasutada lisaks kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks ka olulise ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks. Seletuskirjas toodud põhjenduste kohaselt on muudatus vajalik selleks, et viibimiskeeld oleks tõhus meede perevägivalla eskaleerumise ärahoidmiseks, mistõttu peaks</p>	Arvestatud.

	<p>seda saada kohaldada ka juhtudel, kus esineb selge oht ohvri tervisele, isegi kui vahetu oht elule puudub.</p> <p>Eelnõu sõnastusest ei ole aga selgelt aru saada, et muudatus on rakendatav üksnes perevägivalda eskaleerumise ärahoidmiseks. Seletuskirja leheküljel 1 on märgitud, et <i>kuigi seaduseelnõuga muudetakse viibimiskeelu regulatsiooni laiemalt, on muudatuste peamine ajend perevägivalda juhtumite praktiline käsitlemine</i>. Lisaks on märgitud, et „<i>samuti saab kehtestada viibimiskeelu suurema rahvahulga kogunemise puhul, kui on alust arvata, et seal võib tekkida märkimisväärne avaliku korra rikkumine, kuigi tegemist ei pruugi veel olla kõrgendatud ohuga</i>“. Seletuskirjas on keskendutud siiski perevägivaldaga seotud olukordadele ning probleemi lahendamise soovile, tuues just selle valdkonnaga seonduvaid selgitusi ja näiteid. Leiame, et seletuskirjas toodud eesmärgi ja selgituste valguses ei ole eelnõu § 1 punkti 1 sõnastus üheselt arusaadav. Kui seadusemuudatus ei ole täpselt sätestatud, siis ei vasta see seaduslikkuse põhimõttele. Teeme ettepaneku sõnastada säte viisil, et oleks üheselt arusaadav, et see on kohaldatav üksnes perevägivalda eskaleerumise ärahoidmiseks.</p>	
Kliimaministeerium	<p>Kliimaministeerium kooskõlastab korrakaitseaduse muutmise seaduse järgmise märkusega.</p> <p>Kirjutate seletuskirjas (lk 16): „<i>Statistika järgi kohaldas PPA viibimiskeeldu 2022. aastal 180 korda, 2023. aastal 181 korda ja 2024. aastal 293 korda. Need juhtumid ei ole seotud perevägivaldaga, vaid viibimiskeelu rakendamise eesmärk on olnud taastada avalik kord, tagada ohutus ja säilitada tõendid sündmuskohal. Tüüpolukorrad on näiteks massikaklused või muud konfliktid, kus on ohustatud sündmuskohal tegutsevate politseiametnike, kiirabitöötajate või teiste osaliste turvalisus. Sellisel juhul võib viibimiskeeld olla suunatud mitte üksikutele isikutele, vaid laiemale hulgale inimestele või kindlale geograafilisele alale, millele ligipääsu piiratakse.</i>“</p> <p>Palume seletuskirja täiendada selgitusega, et geograafilise alana ei käsitleta geograafilist ala lennundusseaduse § 41 lõike 1 tähenduses.</p>	<p>Arvestatud. Seletuskirja täiendatud.</p>

	<p>Peame oluliseks, et üheselt mõistetavalt oleks selge, et KorSi viibimiskeelu erimeedet ei saa kasutada geograafilistes alades (lennundusõiguse mõistes) õhuruumi kasutamise piiramiseks. KorSi viibimiskeelu alusel ei saa avaliku korra tagamise eesmärgil õhuruumis piiranguid seada. Õhuruumis käitamise piiramine saab toimuda vaid lennundusseaduse alusel ning selles sätestatud tingimustel ja korras.</p>	
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	<p>Regionaal- ja Põllumajandusministeerium kooskõlastab korrakaitseaduse muutmise seaduse eelnõu järgmise märkusega. Eelnõuga kavandatakse muuta korrakaitseaduse § 44 lõike 5 teist lauset selliselt, et üle 12 tunni võib viibimiskeeldu kohaldada üksnes prefekti, tema volitatud ametiisiku või muu korrakaitseorgani juhi loal. Teeme ettepaneku täiendada nimetatud sätet selliselt, et ka korrakaitseorgani juhil oleks võimalik volitada viibimiskeelu kohaldamise otsustamine ametiisikule. Selliselt on ka muul korrakaitseorganil võimalus reageerida olulise või kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks või selle tõrjumiseks samaväärselt Politsei- ja Piirivalveametiga.</p>	<p>Mittearvestatud. Ettepanek jäetakse arvestamata, kuna eelnõus keskendutakse üksnes perevägivallaga seonduva regulatsiooni täpsustamisele ning muud ettepanekus käsitletud aspektid jäävad eelnõu reguleerimisalast välja. Soovitame ettepanekuga pöörduda Justiits- ja Digiministeeriumi poole.</p>
Sotsiaalministeerium	<p>Täname, et saatsite Sotsiaalministeeriumile kooskõlastamiseks korrakaitseaduse (KorS) muutmise seaduse eelnõu. Sotsiaalministeerium toetab kavandatavat seadusemuudatust.</p> <p>Seletuskirja kohaselt planeeritava muudatuse näol on tegemist muudatusega, mida oleme põhjalikult arutanud lähisuhtevägivalla ennetamise ekspertrühmas. Tegemist on hädavajaliku sammuga, mis aitab suurendada kannatanute kaitset ja loob eeldused tõhusamaks sekkumiseks perevägivalla olukordades. Kehtiv 12-tunnine viibimiskeeld ei ole paljudel juhtudel piisav, et tagada ohvri turvalisus, võimaldada rahunemist ning anda õiguskaitse- ja sotsiaalasutustele aega edasiste sammude kavandamiseks. Sageli pöördub vägivallatseja koju tagasi juba enne, kui ohvril on olnud võimalus pöörduda kuskile abi saamiseks või kui ametiasutused on jõudnud olukorda põhjalikumalt hinnata. Vägivallal on ohvri psühholoogilisele seisundile väga tugev</p>	<p>Võetud teadmiseks.</p>

	<p>mõju, rahunemine võtab aega ja 12 tundi kahtlemata ei ole piisav, et seda hingetõmbehetke pakkuda. Tegelikult leiame, et ka 72 tundi ei ole piisav – teiste riikide kogemusel on pikem aeg mõjusam (nädalatest aastani välja) – aga tegemist oleks esimese sammuga Eestis perevägivalla ohvri olukorra leevendamiseks viibimiskeelu määramise abil.</p> <p>Eelnõu seletuskirja esitatud muudatus ei ole mitte ainult tehniline muudatus, vaid selge signaal, et riik võtab perevägivalla juhtumeid tõsiselt ja sekkub otsustavalt, kaitstes eelkõige kannatanuid, sh lapsi. Tegemist oleks sammuga, mis vastab ka Istanbuli konventsioonis toodud põhimõtetele vägivalla ennetamisel ja ohvrite kaitsel.</p> <p>Kuid sõltumata sellest, et eelnõu seletuskirjas olete esitanud äärmiselt põhjaliku analüüsi, ei ole eelnõu enda sõnastus kõige õnnestunum ega toeta piisavalt seletuskirjas toodut. Seetõttu palume eelnõu muuta arvestades järgmiste märkustega:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seletuskirjas välja toodud eesmärgi saavutamiseks peaks eelnõu § 1 punktiga 1 tehtavas muudatuses sõna „ja“ asemel olema sõna „või“. Vastasel juhul kitsendatakse eelnõuga KorS § 44 lõike 1 punkti 3 alusel viibimiskeelu kohaldamist – st viibimiskeelu kohaldamiseks peaks väljaselgitatav või tõrjutav oht olema mitte üksnes kõrgendatud, vaid samas ka oluline, – mitte ei laiendata seda, nagu eelnõu seletuskirjas selgitatakse. 2. Eelnõu § 1 punktiga 2 KorS § 44 lõikes 5 tehtav muudatus, s.o 2. ja 3. lause omavaheline suhe tekitab küsimuse, kui pikalt võib viibimiskeeldu kohaldada teiste KorS § 44 lõikes 1 nimetatud viibimiskeelu kohaldamise aluste puhul. Eelnõuga tuuakse 12 tunnist erinev maksimaalne kohaldamise aeg välja vaid ühe aluse puhul, ent teiste puhul täiendavat maksimaalset piirangut ei seata. Mis aga tekitab küsimuse, et kas teiste puhul sellist 	<p>Teadmiseks võetud. Eelnõu sõnastust on muudetud.</p> <p>Teadmiseks võetud. Eelnõu sõnastust on muudetud.</p>
--	---	---

	<p>maksimaalset aega siis polegi. Eelnõu järgi kujuneb olukord, kus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • üldine ja tavapärane viibimiskeeld võib kesta kuni 12 tundi (1. lause); • nimetatud 12 tunnist viibimiskeeldu võib seaduses määratletud isik pikendada määramata ajaks (2. lause); • samas kui kõrgendatud või olulise ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks võib perevägivalla ohvrite õiguste kaitseks viibimiskeeldu kohaldada maksimaalselt 72 tundi (eelnõuga lisatav 3. lause). <p>Kusjuures 2. lause alusel võib enam kui 12 tunnist viibimiskeeldu kohaldada nii prefekti, tema volitatud ametiisiku kui ka muu korrakaitseorgani juhi loal, samas kui lisatava 3. lause alusel viibimiskeeldu kohaldamine on lubatud vaid prefekti või tema volitatud ametiisiku poolt.</p> <p>Sellisel on eelnõuga tehtav muudatus erinevalt seletuskirjas taotletust pigem olemasolevat olukorda kitsendav.</p> <p>Meie hinnangul toetaks seletuskirjas toodud eesmärgi, kui muudetakse KorS § 44 lõike 5 esimest lauset ning, arvestades teises lauses eelnõuga kavandatud muudatust, sõnastatakse järgmiselt:</p> <p><i>„(5) Politsei või seaduses sätestatud juhul muu korrakaitseorgani ametiisik võib kohaldada viibimiskeeldu kuni 12 tundi või käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatud juhul ohvriabi seaduse tähenduses perevägivalla ohvrite õiguste kaitseks kuni 72 tundi. Eelnevalt toodud perioodist pikemat viibimiskeeldu võib kohaldada üksnes prefekti, tema volitatud ametiisiku või muu korrakaitseorgani juhi loal.“.</i></p>	
--	--	--

	<p>3. Juhime muuhulgas tähelepanu, et KorS § 44 lõike 5 alusel kuni 72 tunnise viibimiskeelu kohaldamine peab olema võimalik ka muu korrakaitseorgani ametiisikul, nt välijuhil, mitte üksnes prefektil või tema volitatud ametiisikul.</p> <p>Täpsustuseks selgitame, et ohvriabi on telefoni kaudu siiski 24/7 kättesaadav ohvriabi kriisitelefoni 116 006 ja palunabi.ee veebilehe kaudu</p>	<p>Mittearvestatud. Eelnõu sõnastust on muudetud ning keskendutakse kitsalt politsei õigustele ja kohustustele perevägivalla juhtumite kontekstis.</p>
--	---	---

Arvamused

Asutus	Arvamus	Siseministeeriumi selgitus/seisukoht
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda	<p>Täname võimaluse eest esitada tagasiside korrakaitseseaduse muutmise seaduse eelnõule. Toetame eelnõu eesmärki parandada korrakaitseorganite võimekust ohtude ennetamisel ja tõrjumisel, et tagada inimeste turvalisus. Soovime aga juhtida tähelepanu, et kehtiv seadusandlus ei taga piisavat kaitset loomakasvatusega seotud tootmisobjektidele, mille puhul on Eesti toidujulgeoleku seisukohalt strateegiliselt oluline, et bioohutus oleks tagatud, kuna ohtude realiseerumise tagajärjed võivad olla äärmiselt rasked.</p> <p>Teeme ettepaneku täiendada korrakaitseseadust selliselt, et kõrvaliste isikute loata viibimine põllumajandusloomade pidamiseks kasutatavates hoonetes ning piiratud juurdepääsuga karjatamisaladel oleks selgesõnaliselt keelatud, tagades sellega farmiomanikele õiguskindluse ning korrakaitseorganitele tõhusama sekkumisvõimaluse. Arvestades raskete loomataudide levikust tulenevat kõrget bioohutuse riski, palume kehtestada loata viibimise eest kinnisel farmi territooriumil kriminaalvastutus, et ennetada suu- ja sõrataudi, sigade Aafrika katku, lindude gripi ning teiste ohtlike nakkushaiguste levikut.</p> <p>Loomapidajal on seadusega sätestatud kohustus tagada bioohutus ning vältida loomataudide levikut. Praktikas ei ole enamik tootmisfarmidest aiaga piiratud ning omanikul puudub võimalus takistada kõrvaliste isikute loata sisenemist või loomadele ohtlikult lähedale minemist. Probleem on suur eriti karjatamisaladel, kus kontroll on kas piiratud või sisuliselt võimatu. Loomakasvatajate kogemused näitavad, et sissetungid farmidesse ja loomade karjatamisalale ei ole enam üksikud juhud, vaid neid esineb üha sagedamini. Need juhtumid tulevad sageli teadmatusest, aga ka pahatahtlikul eesmärgil, sealhulgas farmitegevuse häirimiseks või varjatud pildistamiseks ja filmimiseks. Viimastel aastatel on saenenud ka loomaaktivistide korraldatud aktsioonid.</p>	<p>Mittearvestatud. Ettepanekut ei arvestata, kuna eelnõus keskendutakse üksnes perevägivallaga seonduva regulatsiooni täpsustamisele ning muud ettepanekus käsitletud aspektid jäävad eelnõu reguleerimisalast välja.</p>

	<p>Bioohutuse seisukohalt kujutab iga loata sisenemine reaalselt ohtu. Euroopa loomakasvatusektor seisab viimastel aastatel silmitsi mitmete raskete loomataudidega. Sigade Aafrika katk on juba aastaid hoidnud Eesti seakasvatajaid väga kõrges valmisolekus ning hiljutisest perioodist on näide, kuidas grupp inimesi takistas PTA-l oma ülesandeid täita. Lisaks on lähiriikides tuvastatud suu- ja sõrataudi juhtumeid. Need on vaid kaks näidet haigustest, mille ilmnemisel farmis hukatakse kõik loomad ning raskematel juhtudel ka loomad farmi ümbruses. Majanduslik kahju ei piirdu vaid loomade hukkamisega, vaid lisanduvad loomade utiliseerimine, loomade väärtuse hüvitamine, karja taastamine, hoonete ja territooriumi desinfitseerimine, turupirangud ning pikaajaline tulu- ja töökohtade kadu. Teadusuuringud kinnitavad, et kõige levinum tootmisloomade nakatumine toimub läbi inimfaktori, sealhulgas kõrvaliste isikute, kes võivad patogeene farmi kanda.</p> <p>Viibimiskeelu laiendamine või konkreetse keelu sätestamine farmi territooriumi ja loomapidamise objektide puhul on põhjendatud ja proportsionaalne meede, mis teenib ka laiemat avalikku huvi. Põhiseaduse § 34 kohaselt võib liikumisvabadust piirata nakkushaiguste leviku tõkestamiseks. Loomakasvatust ohustavate haiguste risk on olukord, kus piirang on õigustatud, et ennetada pöördumatuid tagajärgi kogu põllumajandussektorile ja ühiskonnale tervikuna. Tahtlik ja farmi tegevust häiriv sissetung, mis seab ohtu bioohutuse, vara või loomade heaolu, peab olema karistatav ka kriminaalkorras, arvestades sellega kaasnevat potentsiaalset kahju ulatust. Täna kehtivad trahvimäärad loomatauditõrje seaduse alusel praktikas heidutusfunktsiooni ei täida ja on võrreldes mitmete Euroopa Liidu liikmesriikidega selgelt leebemad.</p> <p>Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda palub seega kaaluda eelnõu täiendamist sätetega, mis võimaldavad kehtestada farmi territooriumile kõrvaliste isikute viibimiskeelu bioohutuse tagamise eesmärgil. Oleme valmis tegema sisulist koostööd, täpsustamaks regulatsiooni sõnastust ja rakendamise korraldust, et tagada tasakaalustatud, riskipõhine ja tõhus lahendus.</p>	
Feministeerium	<p>Toetame paragrahvi 44 lõike 1 punkti 3 täiendamist selliselt, et see laseb viibimiskeelu kehtestamise lävendit alla selliselt, et selle määramise piisavaks tingimuseks jääb oht ohvri tervisele. Ohvrit peab kaitsma ka olukorras, kus teda</p>	Võetud teadmiseks.

	<p>ähvardab vägivald, mis ei päädi raske tervisekahjustusega. Tunnustame ka muudatust pikendada viibimiskeelu pikkust 72 tunnini, kui eesmärk on kaitsta perevägivalla ohvreid, kes kogevad vägivalda sageli just nädalavahetustel ja pühadel. See annab märkimisväärselt paremad võimalused ohvritel otsida abi.</p>	
Prokuratuur	<p>Prokuratuur tänab võimaluse eest anda arvamus korrakaitseaduse muutmise seaduse eelnõule. Prokuratuur tervitab eesmärki tugevdada ennetavat turvatunnet ja võimaldada paindlikumalt reageerida erineva iseloomuga ohustsenaariumidele.</p> <p>Prokuratuuri hinnangul on viibimiskeeld oluline meede vägivallajuhtumite ennetamiseks lähisuhtevägivallas, kuna võimaldab sekkuda juba eskaleerunud sõnalise konflikti puhul ja eraldada konfliktiosapooled, vältimaks selle eskaleerumist füüsilise vägivallani.</p> <p>Prokuratuur peab oluliseks viibimiskeelu kohaldamise kestuse pikendamist. Võrreldes lähiriikidega on Eestis kehtiv viibimiskeelu maksimaalne aeg ebapiisav. Arvestades, et enamus lähisuhtevägivalla juhtumitest leiab aset puhkepäevadel või pühade ajal, on viibimiskeelu kestuse pikendamine tervitatav. 72-tunnine viibimiskeeld on lähisuhtevägivalla ohvrite vaatest vajalik, kuna võimaldab esialgsest traumast üle saades olukorda hinnata ja abi otsida või ka tõendeid koguda. Pikem ajavahemik annab politseile parema võimaluse hinnata olukorda, koostada ohuhinnang ja vajaduse korral kavandada edasisi meetmeid. Kogumis suurendab see avaliku korra ja isikute turvalisuse kaitset, eriti haavatavate sihtrühmade puhul.</p> <p>Eelnevast lähtuvalt toetab prokuratuur korrakaitseaduse muutmise seaduse eelnõud.</p>	Võetud teadmiseks.